

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 051 «Економіка»

Допускається до захисту
Зав. кафедри економіки та економічної теорії
назва кафедри

С.Г. к.е.н., доцент Батажок С.Г.
підпис, вчене звання, прізвище ініціали

«18» листопада 2019 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Виконав (ла) Кібаленко Олександра Сергіївна
прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник к.е.н., доц. Понедільчук Т.В.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент к.е.н., доц. Заболотній В.С.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економічний
Спеціальність 051 «Економіка»

Затверджую

Зав. кафедри Економіки та економічної теорії
назва кафедри

С.Г. д.е.н., доцент Батажок С.Г.

підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

«25» вересня 2019 року

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Кібаленко Олександрі Сергіївні

прізвище, ім'я та по батькові

Тема: Економічна ефективність діяльності підприємства та шляхи її підвищення

Затверджено наказом ректора № 908/від 28.11.2019

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до
«12» 12 2019р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані

Перелік питань, що розробляються в роботі: забезпечення ефективності функціонування підприємств та удосконалення організаційно-економічного механізму приділяти увагу вітчизняні та закордонні вчені. В їх працях висвітлені основні питання, що пов'язані з ефективністю, методи оцінки та покращення стану підприємств, запропоновано методи обрахунку економічної ефективності та наведено відповідні приклади.

Вихідні дані до роботи: матеріали навчальних посібників та підручників, наукових статей, інтернет-джерел, даними бухгалтерської звітності досліджуваного підприємства та внутрішньою корпоративною інформацією та фінансові звіти Білоцерківської дослідно-селекційної станції ІБК і ЦБНААН.

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	Жовтень 2018	Виконано
Методична частина	Грудень 2018	Виконано
Дослідницька частина	Травень 2019	Виконано
Оформлення роботи	Вересень 2019	Виконано
Перевірка на плагіат	Листопад 2019	Виконано
Подання на рецензування	Листопад 2019	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	Листопад 2019	Виконано

Керівник кваліфікаційної роботи

Здобувач

Дата отримання завдання «21» вересень 2019р.

підпис

підпис

Батажок С.Г.

вчене звання, прізвище, ініціали

Кібаленко О.С.

прізвище, ініціали

РЕФЕРАТ

Кібаленко Олександра Сергіївна. Економічна ефективність діяльності підприємства та шляхи її підвищення.

Магістерську кваліфікаційну роботу присвячено аналізу економічної ефективності та існуючих теоретичних підходів даного питання, розгляд сучасного стану ефективності, та чинників що впливають на ефективність визначення шляхів її підвищення.

Значна увага приділена розробці позицій щодо підвищення ефективності діяльності на Білоцерківській дослідно- селекційній станції. Об'єктом виступає процес управління Білоцерківської дослідно- селекційної станції ІБК і ЦБНААН, що знаходиться в Білоцерківському районі, Київської області.

При написанні магістерської кваліфікованої роботи використовувались сукупність загальних та специфічних наукових методів: економічний та фінансовий аналізи, статистичний, графічний, групування, економіко-статистичний методи аналізу та синтезу, метод узагальнення результатів дослідження.

Структура кваліфікаційної роботи магістра та її обсяг. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 70 найменувань, містить 12 рисунків та 12 таблиць. Загальний обсяг роботи 92 сторінок комп'ютерного тексту, у тому числі сторінок 87 основного тексту.

Ключові слова: ефективність, виробництво, підприємство, ефективність виробництва, економічна ефективність, витрати, управління.

ANNOTATION

Kibalenko Oleksandra. Economic efficiency of enterprise activity and ways to increase it.

Master's qualification work is devoted to the analysis of economic efficiency and existing theoretical approaches of this issue, consideration of the current state of efficiency, and factors that influence the effectiveness of determining ways to improve it. Much attention is paid to the development of positions on improving the efficiency of activities at the Belotserkovsk Research and Breeding Station.

The object is the management process of the Belotserkivka Research and Selection Station of the IBK and CBNAA, located in the Belotserkovsky district, Kyiv region.

When writing a master's qualification work, a set of general and specific scientific methods were used: economic and financial analyzes, statistical, graphical, grouping, economic statistics, methods of analysis and synthesis, method of generalization of research results.

Structure of master's qualification work and its scope. The work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of sources used with 70 names, contains 12 figures and 12 tables. The total volume of work is 92 pages of computer text, including 87 pages of body text.

Key words: efficiency, production, enterprise, production efficiency, economic efficiency, costs, management

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО – МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1 Сутність економічної ефективності підприємства.....	9
1.2 Чинники зростання ефективності діяльності підприємства.....	23
1.3 Система аналітичних показників , що відповідають за ефективність діяльності підприємства	33
Висновки до розділу 1.....	42
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО- ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ Білоцерківської дослідно- селекційної станції ІБК і ЦБНААН.....	44
2.1 Загальна характеристика досліджуваного підприємства.....	45
2.2 Характеристика фінансово- господарської діяльності «Білоцерківської дослідно- селекційної станції».....	52
2.3 Оцінка ефективності діяльності підприємства.....	65
Висновки до розділу 2.....	67
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	68
3.1 Пропозиції, шляхи заходів з підвищення ефективності діяльності підприємства.....	69
3.2 Механізм підвищення ефективності та результативності діяльності підприємства.....	80
Висновки до розділу 3.....	81
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрного підприємства: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2013. - 356 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. - 2-ге вид., доп. і перероблене. - К.: КНЕУ, 2010. - 624 с.
3. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: Монографія. - К.: КНЕУ, 2010 р.
4. Азарова А.О., Нікіфорова Л.О. Економіка підприємства. Практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Вінниця: ВНТУ, 2016. - 216 с.
5. Афанасьєв М.В. Економіка підприємства: підручник /М.В. Афанасьєв, О.Б. Плоха. - К.: Ліра-К, 2013. - 664 с.
6. Бойчик І.М. Економіка підприємства : Навч. посіб. / І.М. Бойчик. - [вид. 2-ге, доп. і перероб.] - К. : Атіка, 2011. - 528 с.
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. - К.: Кондор -Видавництво, 2016. -378 с
8. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Третє видання, випр. і доп. / Бойчик І. М., Харів П. С., Холчан М. І., Піча Ю. В. - К. : Каравела, 2010. - 328 с.
9. Білецька Л. В. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. / Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич. - 2-ге вид. переробл. та допов. - К. : Центр учб. л-ри, 2009. - 688 с.
10. Братанич М. В., Полозова Т. В. Визначення сутності економічної ефективності та класифікація її видів / М. В. Братанич, Т. В. Полозова // Економіка промисловості. - 2010. - № 4. - С. 153-155.
11. Гетьман О. О. Економіка підприємства: навч. Посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. - 2-ге вид. - К.: ЦНЛ, 2010. - 488 с.

- 12.Гринчуцький В. І. Економіка підприємства. 2-ге видання. Навчальний посібник / Гринчуцький В. І. – Видавництво "Центр навчальної літератури" : К., 2012. – 302 с.
- 13.Горфинкель В. Я. Економіка підприємства: підручник для вузів / під ред. проф. В. Я. Горфинкеля. - 5-е вид., Перероб. і доп. - М. : ЮНІТІ-ДАНА, 2012. - 767 с.
- 14.Горлачук В.В. Економіка підприємства: навч. посібник /В.В. Горлачук, І.Г. Яненко. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. ПетраМогили, 2010. – 344 с.
- 15.Горбонос Ф.В. Економіка підприємства [текст]: підручник для студ. вищих навч. закладів / Горбонос Ф.В., Черевко Г.В., Павленчик Н.Ф. - К.: Знання, 2010. – 463с.
- 16.Грибик І.І. Економіка та управління підприємством: теорія і практика : навч. посіб. / І. І. Грибик. –К. : Ліра-К, 2014. – 428 с
- 17.Данильчук І. В. Сутність фінансового стану підприємства та пошукууправлінських рішень щодо забезпечення його ефективності / І. В. Данильчук //Економічний вісник університету : зб. наук. праць. – 2011. – № 17/2.
- 18.Демчина С. Б. Сучасні підходи до формування та аналізу виробничої програми промислового підприємства /С.Б. Демчина// Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2007. – №17.8 – С.27-35
- 19.Економіка підприємства: збірник засобів діагностики: навч. посібник / За заг. ред. М.В. Афанасьєва. – К.: Ліра-К, 2013. – 112 с.
- 20.Економіка підприємства: Підручник / За ред. С. Ф. Покропивного. — К.: КНЕУ, 2014. — 528 с.
- 21.Економіка підприємства : підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – [вид. 2-ге, перероб. та доп.]. – К. : КНЕУ, 2011. – 528 с
- 22.Економіка підприємства: Підручник / За загальною редакцією Й.М Петровивича. - Львів: "Магнолія плюс", видавець В.М. Піча -2014.-680 с.

23. Економіка виробничого підприємства : навч. посіб. / за ред. Й.М.Петровича. – К. : Знання, 2010. – 490 с.
24. Економіка результативності діяльності підприємства: монографія / О. І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2008. – 362 с.
25. Економіка підприємства: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Г.О. Швиданенко, Н.П. Гончарова, О.Г. Мендрул; За заг. ред. Г.О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2012. – 364 с.
26. Економіка підприємства: навч. посібник / Уклад.: Балацький Є.О., Дутченко О.М., Шамота Г.М. та ін. Суми: ДВНЗ«УАБС НБУ», 2014. – 154 с.
27. Економіка підприємства. Тренінг-курс: навч. посібник / Г.М. Филюк та ін. – К.: Київський університет, 2017. – 191 с.
28. Економіка підприємства: навч. посібник / Шелегеда Б.Г., Берсуцький А.Я., Касьянова Н.В., Кравцова Л.В., Солоха Д.В. та ін.; за ред. Б.Г. Шелегеди. – Донецьк: ДонУЕП, 2010. – 685 с.
29. Захарченко В. І. Економіка підприємства. Теорія./ Захарченко В. І., Меркулов М. М., Балахонова О. В. – К., 2011.– 324 с.
30. Захарченко В. І. Економіка підприємства. Практикум./ Захарченко В. І. – Видавництво "Центр навчальної літератури" : К., 2012. – 144 с.
31. Збарський В.К. Економіка підприємства / В.К. Збарський.– К.: КиМУ, 2015. – 316 с.
32. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник / Іванілов О. С. – К.: ЦУЛ, 2011. – 728 с.
33. Касьяненко Л. М. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. М. Касьяненко. – К. : Цул, 2015. – 224 с.
34. Калініченко О.В. Економіка підприємства. Практикум: навч. посібник / О.В. Калініченко, О.Д. Плотник. – К.: Кондор, 2012. – 600 с.
35. Ковальчук І.В. Економіка підприємства : Навч. посіб. / І.В. Ковальчук. – К. : Знання, 2012. – 697с.

- 36.Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид.: навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 456 с.
- 37.Кривицька О.Р. Економіка підприємства: навч. посібник / О.Р. Кривицька. – Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – 296 с.
- 38.Круш П.В. Економіка підприємства: навч. посіб. / За ред. П.В. Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка. – К.: Ельга-Н, КНТ, 2007. – 780 с.
- 39.Кулішов В. В. Економіка підприємства: теорія і практика: Навчальний посібник. — К.: Ніка-Центр, 2011. — 216 с.
- 40.Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навч. посібник / В.М. Кузьмин. – 2е вид, перероб. та доп. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 195 с.
- 41.Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII (зі змінами й доповненнями) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/card/322-08>.
- 42.Костецький Я. І. Рентабельність як показник ефективності сільськогосподарського виробництва аналіз / Я. І. Костецький // Всеукраїнський науково-виробничий журнал: інноваційна економіка. – 2012. – №2[28]. – С. 98-100.
- 43.Кармазін В. А., Савицька О. М. Економічний аналіз: Практикум: навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 255 с.
- 44.Левченко Ю.Г. Управління дебіторською заборгованістю за рахунок факторингу /Ю. Г. Левченко //Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №6(157). – С.179-185
- 45.Лобай Р.Р. Теоретичні підходи до визначення ефективності економічної діяльності / Р. Р. Лобай // Ефективність державного управління. –№ 36. – 2013. – С. 353-361.
- 46.Макаровська Т.П., Бондар Н.М. – «Економіка підприємства», Київ: МАУП. 2012 – 304с.
- 47.Марцин В. С. Економіка торгівлі: Підручник. / В. С. Марцин. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2008. – 603 с.

48. Метешоп І.М. Економіка і фінанси підприємства: практикум / І.М. Метешоп, Н.І. Ящерицина. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 152 с.
49. Міценко Н.Г. Економіка підприємства: теорія і практикум: навч. посібник / Н.Г. Міценко. – К.: Ліра-К, 2014. – 688 с.
50. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник - Київ: КНТЕУ, 2012 - 514 с.
51. Нестеренко В. Ю. Економіка виробництва: Конспект лекцій./ В.Ю. Нестеренко, І.І. Токар – Харків: ХНДУ, 2012 – 58 с.
52. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – №6. – С. 180 – 191.
53. Нікіфорова Л. О. Економіка підприємства. Дистанційний курс / Нікіфорова Л. О. // [Електронний ресурс] – режим доступу <http://vntu.edu.ua/index.php> – 2015.
54. Небава М.І., Адлер О.О., Козловський В.О., Лесько О.Й., Мокіна Ю.В. Економіка та організація виробничої діяльності підприємства: навч. посібник / Небава М.І., Адлер О.О., Лесько О.Й. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 232с.
55. Примак Т.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. — К.: Вікар, 2012. — 176 с.
56. Посохов І.М. Економіка підприємства (Практикум): навч. посібник / І.М. Посохов, В.Г. Дюжев, Т.О. Погорелова . – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Х.: НТУ «ХП», 2015. – 159 с.
57. Петрович Й.М. Економіка і фінанси підприємства: навч. посібник / Й.М. Петрович, Л.М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів: Магнолія 2006, 2014. – 408 с.
58. Підприємницька діяльність та економіка підприємства: навч. посібник / С.Б. Довбня, Т.Б. Ігнашкіна, А.Б. Педько та ін. – Дніпро: Ліра, 2016. – 438 с.
59. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства.: Навчальний посібник. - 2-ге вид., виправлене і доповнене. - К.: Знання, 2013.

60. Сідун В.А. Економіка підприємства : Навч. посіб. / В.А. Сідун, Ю.В. Пономарьова. – [вид. 2-ге, перероб. та доп.]. – К. : Центр навчальної літератури, 2013.
61. Савицька О. М., Салабай В. О. Особливості методології оцінювання ефективності та результативності в управлінні фінансово-господарською діяльністю підприємства // Сучасні підходи до управління підприємством : зб. тез доп. X Всеукр. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2019 р. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. С. 152. URL : <http://conf.management.fmm.kpi.ua>.
62. Савицька О. М., Салабай В. О. Збалансована система показників : вимір ефективності управління діяльністю підприємства / Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку, менеджменту та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 9 березня 2019 р.): у 3 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019. – Ч. 1. С. 28–30.
63. Суліма Н.М. Економіка і фінанси підприємства: підручник / Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк, О.В. Величко. – К. : «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. – 466 с.
64. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємств. Навч. посіб. – К.: «Каравелла», 2014. – 432 с.
65. Футало Т. В. Методичні аспекти аналізу соціально-економічної ефективності підприємств роздрібною торгівлі: монографія / Т. В. Футало [за ред. Г. І. Башнянина] // Економічні системи – Т. 4; – Львів : Ліга-Прес, 2013. – 508 с.
66. Фролова Т.А. Экономика предприятия [Текст] : конспект лекций. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2015. [Електронний ресурс] / www.aup.ru/books/m170
67. Шарко М.В. Економіка підприємства: навч. посібник / М.В. Шарко, Н.В. Мешкова-Кравченко, О.М. Радкевич. – Херсон: Олді-плюс, 2014. – 436 с.